

Field : Education

Type : Research Article

Received: 19.12.2019 - Corrected:----- - Accepted: 30.12.2019

Amatör Futbolcuların Görev ve Ego Yönelimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Arif ÖZSARI, M. Çağrı ÇETİN

E- posta: arifozsari@hotmail.com

Öz

Bu araştırma ile amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Osmaniye ilindeki 1.ve 2. amatör futbol ligi büyükler kategorisinden 124, U-19 kategorisinden 33, U-17 kategorisinden 51, U-16 kategorisinden 88, U-15 kategorisinden 40, U-14 kategorisinden 57, U-13 kategorisinden 33 olmak üzere toplamda 426 amatör erkek futbolcu gönüllü olarak katılmışlardır. Araştırma için bilgilerin elde edilmesinde sporda Görev ve Ego Yönelimi ölçeği kullanılmıştır. Verilerin homojenliği ve varyansları test edilmiş, farklılığın belirlenmesinde One Vay Anowa, farklılığın kaynağının tespit edilmesinde ise Tukey testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinde; eğitimi durumu, spor yapma yılı değişkenlerine bağlı olarak futbolcular arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunmazken ($p>0,05$), yaş ve oynadıkları lig kategorilerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunduğu ($p<0,05$) ve amatör futbolcuların görev yönelim değerlerinin daha ön planda olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Görev yönelimi, Ego yönelimi.

Examination of Amateur Footballers Task and Ego Orientations in Terms of Various Variables

Abstract

With this research, it is aimed to evaluate the task and ego orientations of amateur footballers in terms of various variables. Research in Osmaniye province 1.ve 2nd ed. 124 Amateur Senior Football League categories from the U-19 category from 33, the U-17 category, 51 in the U-16 category from 88, the U-15 category, 40 in U-14 category 57 from the U-13 category 33 in total voluntarily participated in amateur male soccer players 426. The task and Ego orientation scale in sport has been used in obtaining information for research. The homogeneity and variances of the data were tested, one Vay Anowa was used to determine the difference and Tukey test was used to determine the source of the difference. According to research findings, the task and ego orientation in amateur players; training status, Sport, year, variable, depending on the players there was a statistically significant difference between ($p>0.05$), age and the league that are playing according to the categories of statistically significant differences ($p<0.05$) and amateur players the task of orientation values it has been found that is more in the foreground

Keywords: Mission orientation, Ego orientation.

Giriş

Hedef yönelimleri, son yıllarda spor bilimcilerinin dikkatini çekmiş ve yapılan akademik çalışmaların birçoğu bu konu üzerine yoğunlaşmıştır. Hedef yönelimi; insanların, hedeflere erişmekten kaynaklanan başarı duygusunu elde etmek için çeşitli hedeflerle veya etkinliklerle ilişkili oldukları anlamına gelmektedir. İnsanlar, başarı duygusunu kazanabilmek için çeşitli tipte hedeflere yönelmektedirler (Toros, 2001).

Başarı hedefi kuramı, başarı ortamlarında iki başarı hedefinin olduğunu varsaymaktadır. Görev ve ego olarak isimlendirilen bu iki hedef, bireylerin yetenek düzeylerini kişisel olarak yargılama şekliyle ilgilidir. Görev yönelimli olan bir kişi; beceri öğrenimi, yeni beceri öğrenme, görevde ustalığı gösterme, benlik gelişimi ve sıkı çalışma üzerine odaklanmaktadır (Moran, 2004). Ego yönelimli hedeflerde ise, bireyin kendini kanıtlamaya çaba gösterdiği belirtilmekte (Toros, 2002), sporcu üstün yeteneği kanıtlama üzerinde yoğunlaşmaktadır; ego yönelimli olan bir kimse için subjektif başarının temel kaynağı, bir yarışma sırasında daha az çaba ile rakibin yenmek şeklindedir (Altıntaş ve diğ. 2012). Görev yöneliminde bir aktiviteyi öğrenme veya yönetme hedefi vardır; aynı zamanda görev odaklı bireyler sürekli ilgi ve katılım gösterme eğilimindedirler (Meira Jr ve Fairbrother 2018).

Görev yönelimi inanç veya tutumla pozitif olarak ilişkiyken, ego yönelimli sporcular başarıya ulaşmak için centilmenlik dışı avantajları kullanmaya daha eğilimlidir (Duda ve White, 1992). Spor ve egzersiz ortamındaki görev yönelimli sporcular öğrenme, ustalık ve kendilerini geliştirme eğilimindedirler ve görev odaklı oldukları için çok az endişe duyarlar. Ego yönelimli sporcular ise tam tersi kazanma ve başkalarına yeteneklerini gösterme eğilimindedirler (Bortoli ve Robazzo 2005).

Spor, karakteri inşa eder; spor dünyası ahlaki gelişme için bir arenadır (Maurren, 1990). Sporu belirleyen ilkeler ve özellikler aynı zamanda bu ahlakı ya da yaşama biçimini de belirlemektedir (Erdemli, 2016). Sporda müsabakaya çıkacak sporcunun hedefi elbette galip olmaktır, fakat sporcunun elde ettiği başarılarla aldığı ödüller ve şampiyonluklar amaç değil araç olmalıdır (Gümüş vd, 2016). Bu nedenle hangi branşta olursa olsun ben merkezli değil, biz merkezli düşünen ve sportif branşların özü gereği, karakteri gelişmiş sporcu bireyler inşa ederek gelişmeye daha fazla önem veren sporcu nesiller yetiştirmenin hepimizin görevi olduğu düşünülmektedir.

Materyal Ve Metod

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nicel araştırma desenlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Kişilerin belirli konulardaki tutum, inanç, görüş, davranış, beklenti ve özelliklerini anketler yardımıyla tespit etmeyi amaçlayan araştırmalara tarama araştırmaları denilmektedir (Gürbüz ve Şahin, 2017).

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini, Türkiye futbol federasyonu Osmaniye amatör futbol ligi takımlarının sporcuları oluşturmaktadır. Örneklemini ise çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 1. ve 2. amatör lig büyükler kategorisinden 124, amatör futbol alt yapı U-19 kategorisinden 33, U-17 kategorisinden 51, U-16 kategorisinden 88, U-15 kategorisinden 40, U-14 kategorisinden 57, U-13 kategorisinden 33, toplamda 426 erkek amatör futbolcu oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri Duda (1989) tarafından geliştirilen sporda görev ve ego yönelimi ölçeği ile toplanmıştır. Ölçeğin, Türk sporcular için geçerlik ve güvenilirlik çalışması Toros (2004) tarafından yapılmıştır. Sporda görev ve ego yönelimi ölçeği 7'si görev (2-5-7-8-10-12-13.maddeler), 6'sı (1-3-4-6-9-11.maddeler) ego yönelimi olmak üzere toplam 13 maddeden oluşmaktadır. Ölçeği yanıtlayanlar her bir maddeye katılımlarını 5'li değerlendirme sistemine (1= tamamen katılmıyorum – 5= tamamen katılıyorum) göre yapmaktadırlar.

Veri Analizi

Araştırmada kullanılan verilerin analizinde istatistik paket programı kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 üzerinden değerlendirilmiştir. Verilerin varyansları ve homojenlikler test edilerek, aritmetik ortalama, standart sapma değerleri belirlenerek, çoklu karşılaştırmalarda One Way

Bulgular

Tablo 1. Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin yaş değişkenine göre karşılaştırılması.

Yaş	n	%	Görev Yönelimi		F	P	Ego Yönelimi		F	P
			x	ss			x	ss		
10-14 yaş	101	23,7	2,99 ^a	0,84			2,72 ^a	0,77		
15-20 yaş	239	56,1	3,22	0,95			3,06	0,86		
21-25 yaş	48	11,3	3,57 ^b	0,90	3,63	,006*	3,41 ^b	0,75	6,12	,000*
26-30 yaş	23	5,4	3,35	1,09			3,11	0,97		
31-35 yaş	15	3,5	3,44	0,87			2,94	0,90		

Tablo 1'de görüldüğü gibi; futbolcuların yaş değişkenine göre 21-25 yaş grubu görev yönelimi ortalaması, 10-14 yaş grubu sporcu ortalamalarına nazaran daha yüksek olduğu saptanmış ve bu değişim istatistiki açıdan da anlamlı olduğu bulgulanmıştır ($p<0,05$). 21-25 yaş grubu ego yönelimi ortalaması, 10-14 yaş grubu sporcu ortalamalarına nazaran daha yüksek olduğu saptanmış ve bu değişim istatistiki açıdan da anlamlı olduğu bulgulanmıştır ($p<0,05$).

Tablo 2. Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin eğitim durumu değişkenine göre karşılaştırılması.

Eğitim	n	%	Görev Yönelimi		F	P	Ego Yönelimi		F	P
			x	ss			x	ss		
İlk öğr.	16	3,8	3,65	0,72			3,35	0,71		
Orta öğr.	292	68,5	3,20	0,93			2,99	0,87		
Yüksek Öğr.	109	25,6	3,20	0,99	1,21	,305	3,02	0,85	1,09	,355
Y.Lis/Dokt.	9	2,1	3,30	0,83			3,20	0,74		

Tablo 2’de görüldüğü gibi futbolcuların eğitim durum değişkenine göre görev ve ego yönelimlerini incelediğimizde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 3. Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin spor yaptıkları yıl değişkenine göre karşılaştırılması.

Sporculuk Yılı	n	%	Görev Yönelimi		F	P	Ego Yönelimi		F	P
			x	ss			x	ss		
1-5 yıl	341	80,0	3,17	0,94			2,98	0,87		
6-10 yıl	63	14,8	3,42	0,94			3,17	0,81		
11-15 yıl	15	3,5	3,31	1,07	2,57	,054	2,94	0,84	2,14	,095
16 ve üzeri	7	1,6	3,90	0,22			3,62	0,44		

Tablo 3’te görüldüğü gibi futbolcuların sporculuk yılı değişkenine göre görev ve ego yönelimlerini incelediğimizde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4. Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin oynadıkları kategoriye göre karşılaştırılması.

Kategori	n	%	Görev Yönelimi		F	P	Ego Yönelimi		F	P
			x	ss			x	ss		
Büyükler	124	29,1	3,46 ^a	0,95			3,22 ^a	0,87		
U-19	33	7,7	3,07	0,94			2,98	0,80		
U-17	51	12,0	3,38	0,89			3,14	0,82		
U-16	88	20,7	3,01 ^b	0,95	2,97	,008*	2,89 ^b	0,88	2,89	,009*
U-15	40	9,4	3,15	0,99			3,03	0,91		
U-14	57	13,4	3,13	0,89			2,76 ^b	0,76		
U-13	33	7,7	3,00 ^b	0,78			2,82 ^b	0,79		

Amatör futbolcuların oynadıkları kategori değişkenine göre görev ve ego yönelimlerini incelediğimizde anlamlı farklılıklar bulgulanmıştır ($p < 0,05$). Anlamlı farklılıkların söz konusu olduğu U-19 hariç, U-16 ve U-13 kategorisindeki sporcuların görev yönelim puanları birbirlerine yakın bulunmuştur. Aynı zamanda iki kategorinin görev yönelimleri büyükler kategorisindeki sporculara göre daha az bulunmuştur. Diğer yandan sporcuların ego yönelimlerini incelediğimizde, büyüklerin ego yönelim davranış ortalamaları U-16, U-14, U-13 kategorisindeki sporculara göre daha yüksek çıkmıştır. Aynı zamanda U-16, U-14, U-13 kategorisindeki sporcuların ego yönelim davranış değerlerinin birbirlerine yakın olduğu söylenebilir.

Tablo 5: Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimleri ortalama değerleri.

Amatör Futbolcular	n	%	Görev Yönelimi		Ego Yönelimi	
			x	ss	x	ss
	426	100	3,21	,939	3,01	,856

Amatör futbolcuların Görev Yönelim ortalama değerleri ($3,21 \pm ,939$) olarak bulunmuşken; Ego Yönelimi ortalama değerleri ($3,01 \pm ,856$) olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre araştırmaya katılan amatör futbolcuların görev yönelim değerlerinin daha ön plan olduğu söylenebilir.

Tartışma Sonuç

Bu çalışma ile amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin yaş değişkenine göre karşılaştırıldığında 21-25 yaş grubu görev yönelimi ortalaması, 10-14 yaş grubu sporcu ortalamalarına nazaran daha yüksek olduğu saptanmış ve bu değişim istatistikî açıdan da anlamlı olduğu bulgulanmıştır (Tablo 1) . Yine 21-25 yaş grubu ego yönelimi ortalaması, 10-14 yaş grubu sporcu ortalamalarına nazaran daha yüksek olduğu saptanmış ve bu değişim istatistikî açıdan da anlamlı bulunmuştur. Özgün olan ise 21-25 yaş grubu futbolcuların görev yönelimi ortalaması en yüksek değere sahipken, aynı zamanda en yüksek ego ortalamasına sahiptirler. 10-14 yaş grubu futbolcular en düşük görev yönelim ortalamasına sahipken, aynı zamanda da en düşük ego yönelim ortalamasına sahiptirler. Araştırmamızdaki bu özgün bulgunun bizlere ego ile ilişkili ve görev ile ilişkili hedef yönelimlerinin ayrılaşmaması, birinin diğerine belirgin bir baskınlık kuramamış olmasından kaynaklandığını düşündürmektedir. Toros (2002) böyle bir durumun çeşitli elit sporcularda geçerli olduğunu savunmakta, “toplulukçu bir norm olarak diğerlerinden üstün olma, ön plana çıkma, star olma yönünde pekiştirilen elit oyuncu bunu bir kişilik eğilimi olarak göstermekten çok, elit olmanın genel gereği, diğer elitlerinde aynı niteliği göstermiş olmasının doğal sonucu olarak sergilemektedir”, yorumunu getirmektedir. Balkis (2019) sporcuların görev ve ego yönelimlerinin yaş gruplarına istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiğini tespit etmiştir. Yaş değişkenine göre ego yönelim değerleri, görev yönelim değerlerine göre daha düşük bulgulanmıştır (Bortoli ve Robazzo 2005). Görev yönelimi ortalama puanları yüksek, ego yönelimleri düşük olan basketbolcuların puanları arasında yaş açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır (Barut 2018). Üngür (2009) amatör ve profesyonel futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin yaş gruplarına istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediklerini bulgulanmıştır. Farklı yönlü bulguların branş, kategori gruplarından ya da içinde buldukları durum veya yetiştirilme tarzları ve benzeri durumlardan kaynaklandığı düşünülebilir.

Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin eğitim durumu değişkenine göre karşılaştırıldığında, görev ve ego yönelimi davranışlarında herhangi anlamlı bir farklılık bulgulanmamıştır (Tablo 2). En yüksek görev ve ego yönelim ortalaması ilköğretim mezunlarına aitken, en düşük görev yönelim ortalaması orta öğretim ve yüksek lisans mezunu futbolculara aittir. Ego yöneliminde en düşük ortalama değer ise orta öğretim mezunlarına aittir. Üngür (2009) ilgili araştırmasında amatör ve profesyonel futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin eğitim gruplarına göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediklerini bulgulanmıştır. Balkis (2019) sporcuların görev ve ego yönelimlerinin eğitim düzeylerine istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği tespit etmiştir. White ve Zillner (1996) tarafından çeşitli spor branşlarında üniversiteler, kolejler ve liselerde erkek ve bayan sporcuları tanımlamak için yapılan bir çalışmada, liseli sporcuların, üniversiteli sporculardan çok daha yüksek ego yönelimli, kolejli sporcuların ise daha yüksek görev yönelimli olduğu belirtilmişlerdir. Alan yazındaki farklı yönlü bulguların örneklem gruplarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin spor yaptığı yıl değişkenine göre karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık bulgulanmamıştır (Tablo 3). En yüksek görev yönelimi ortalaması 16 ve üzere yıl sporculuk yapan futbolculara aitken, en düşük görev yönelimi ortalaması 1-5 yıl arası sporculuk yapan futbolculara aittir. Ego yönelimine baktığımızda ise en yüksek ortalamaya 6-10 yıl arası sporculuk yapan futbolcular, en düşük ego yönelim ortalaması

ise 11-15 yıl arası sporculuk yapan futbolculara aittir. İlgili literatür taramasında araştırma bulgumuzla benzer ve farklı yönlü bulgular mevcuttur. Balkis'in (2019) araştırmasında sporcuların görev ve ego yönelimlerinin spor yapma yılı değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği belirtilmektedir. Görev yönelimi ortalama puanları yüksek, ego yönelimi ortalama puanları düşük sporcuların deneyim yılı açısından aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır (Barut 2018). Serbest ve grekoromen stil güreşçilerin deneyim değişkeni ile görev yönelimi puanları açısından anlamlı bir farklılık mevcutken, ego yönelimi alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir (Toy 2015). Toros ve diğerlerinin (2010), ortalama 3-4 yıl arasında dağcılık yapan sporcular üzerinde yapmış oldukları çalışmanın sonucuna göre görev yönelimi ortalamalarının 3,20 olduğunu tespit etmişlerdir. Bu bulgu bir yönüyle bizim araştırmamız sonucuyla benzeşmektedir. 1-5 yıl arası futbolculuk yapmış olan sporcuların görev yönelim ortalaması 3,17 bulunmuştur. Toros ve diğerleri sportif etkinlik sürecinin, bu süreçte ele alınan amaçların ve amaçlara erişmenin,

sporunun yaşamını doyumlu bulmasına yol açacağı, yaşamını doyumlu bulan sporcuların sportif hedefler ve hedef yönelimi ile daha fazla ilişkisi olması beklenen bir sonuç olacağını belirtmektedirler.

Amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin oynadıkları kategoriye göre karşılaştırılması sonucunda, görev ve ego yönelimlerinde anlamlı farklılıklar saptanmıştır (Tablo 4). Görev yöneliminde U-16 ve U-13 kategorisindeki sporcuların görev yönelim değerleri birbirine yakın bulunmuştur. Aynı zamanda iki kategorinin görev yönelim değerleri büyükler kategorisindeki sporculara göre daha az bulunmuştur. Diğer yandan sporcuların ego yönelimlerini incelediğimizde, büyüklerin ego yönelim davranışa ait değerler U-16, U-14, U-13 kategorisindeki sporculara göre daha yüksek çıkmıştır. U-16, U-14, U-13 kategorisindeki sporcuların ego yönelim davranışları benzerlik göstermektedir. En yüksek görev yönelim ortalaması büyükler kategorisine aitken, en düşük görev yönelim ortalaması U-13 kategorisindeki futbolculara aittir. Ego yönelimlerine baktığımızda ise en yüksek ortalama büyükler kategorisine aitken, en düşük ortalama U-14 kategorisine aittir. Kategorileri genel olarak değerlendirdiğimizde amatör futbolcuların görev yönelimlerinin yüksek olduğu söylenebilir. Üngür (2009) ise ilgili araştırmasında amatör ve profesyonel futbolcuların görev ve ego yönelimlerinin farklı pozisyonlarda oynayan sporcuların görev ve ego yönelim puanları arasında anlamlı farklılıklar gözlenmediği bilgisini vermektedir. Amatör kategorilerin kendi içinde değerlendirildiği araştırmamızla ilgili alan yazına katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Amatör futbolcuların Görev Yönelim ortalama değerleri (3,21) olarak bulunmuşken; Ego Yönelimi ortalama değerleri (3,01) olarak hesaplanmıştır (Tablo 5). Bu sonuçlara göre araştırmaya katılan amatör futbolcuların görev yönelim değerlerinin daha ön plan olduğu söylenebilir. Bu bulgu Carpenter ve Yates'in (1997) araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Carpenter ve Yates amatör futbolcuların görev yönelim puanlarının yarı profesyonel futbolculardan daha yüksek olduğunu, yarı profesyonel futbolcuların ego yönelim puanlarının ise amatör futbolculara göre daha yüksek bulunduğunu belirtmektedirler. Baro ve diğerleri (2016) futbolcular ve badmintoncular arasında görev ve ego yönelim puanlarını arasında anlamlı farklılıklar olmamakla birlikte futbolcuların görev ve ego yönelim puanlarının badmintonculardan daha yüksek bulunduğu bilgisini paylaşmaktadırlar. Gano-Overway ve diğerleri (2005) ise görev yönelimli sporcuların rakiplere saygı konusunda daha pozitif olduklarını bildirmektedirler.

Sonuç olarak; araştırmamıza katılan amatör futbolcuların görev ve ego yönelimlerinde; eğitim durumu, spor yapma yılı değişkenlerine bağlı olarak futbolcular arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunmazken, yaş grupları ve oynadıkları lig kategorilerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar bulunduğu ve görev yönelim değerlerinin daha ön planda olduğu tespit edilmiştir. Farklı örneklem grupları üzerinde yapılacak araştırmaların ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Altıntaş, A., Koruç B.P, & Akalan, C. (2012). Sporcuların hedef yönelimleri, algılanan güdüsel iklimleri ve algılanan fiziksel yeterliklerinin cinsiyete ve deneyim düzeyine göre karşılaştırılması. Ankara: Türkiye Klinikleri J Sports Sci, 4(1), s.1-15
- Austin, M.W. (2010). Ethics for every one sport and moral development posted. Jun 25. www.psychologytoday.com/blog/ethics-everyone/201006/sports-and-moral-development
- Balkis F, 2019. Elit seviyedeki tenisçilerin görev ve ego yönelimi hedeflerinin başarı motivasyonlarına etkisinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı.
- Barut Aİ, 2018. Farklı hedef yönelimlerine sahip unilig erkek basketbolcularının algılanan liderlik davranışı ve antrenör davranışlarını değerlendirmelerinin karşılaştırılması. Doktora Tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Baro M, Singh OJ, Thapa SK, Changmai S. (2016). The task and ego orientation between inter-varsity badminton and football players. *Emerging Trends In Fitness And Sports Sciences*,1,674-677.
- Bortoli L, Robazzo C, (2005). Italian version of the task and ego orientation in sport questionnaire. *Perceptual and Motor Skills*,100,43-50.
- Carpenter, P.J. & Yates, B. (1997). Relationship between achievement goals and the perceived purposes of soccer for semi-professional and amateur players. *J Sport Ex. Psychology* 19, 302-311.
- Duda, J.L. (1989) . Goal perspectives, participation and persistence in sport. *International Journal of Sport Psychology*. 20, 42-56.
- Duda, JL,& White, SA (1992). Goal orientations and beliefs about the cause of sport success among elite skiers. *The SportPsychologist*. 6(4),334-343.
- Erdemli, A. (2016).Temel Sorunlarıyla Spor Felsefesi (3. Basım). İstanbul: E yayımları, s.19/75.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2017). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 105.
- Gano-Overway LA, Guivernau M, Magyar TM, Waldron JJ, Ewing ME (2005). Achievement goal perspectives, perceptions of the motivational climate, and sportpersonship: individual and team effects. *Psychology of Sport and Exercise*, 6, 215–232.
- Maurren, RW. (1990). Moral Development in Sport. *Exercise & Sport Sciences Reviews*. 18(1),331-378.
- Meira Jr CM, Fairbrother JT, (2018). Ego-Oriented Learners Show Advantage in Retention and Transfer of Balancing Skill. *Journal of Motor Learning and Development*, 6, 209- 219
- Moran, A.P (2004).Sport and Exercise Psychology. A Critical Introduction. Routledge Taylor Francis Group, London and NewYork: p.35/65.
- Toros, T. (2001). Elit ve elit olmayan basketbolcularda hedef yönelimi, güdüsel iklim ve hedeflerin özgünlük güçlük derecesi özelliklerinin yaşam doyumuna etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

- Toros, T. (2002). Elit ve elit olmayan basketbolcularda hedef yönelimi güdüsel (motivasyonel) iklim ve yaşam doyumu. *Spor Bilimleri Dergisi, Hacettepe J. Of Sport Sciences*.13(3), s.24-36.
- Toros T. (2004).Sporda görev ve ego yönelim ölçeği -SGEYÖ-nin Türk sporcuları için güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi, Hacettepe J. Of Sport Sciences*. 15 (3), s.155-166.
- Toros T., Akyüz U.,& Bayansalduz, M., Soyer, F. (2010). Görev ve ego yönelimli hedeflerin yaşam doyumu ile ilişkisinin incelenmesi (dağcılık sporu yapanlarla ilgili bir çalışma).*Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*,7, s.1039-1050.
- Toy AB, 2015. Serbest ve grekoromen stil güreşçilerin hedef yönelimi ve yaşam doyumu ilişkisi. Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum.
- Üngür G. (2009). Amatör ve profesyonel futbolcularda hedef yönelimi ve algılanan motivasyonel iklim arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- White, S.A., & Zillner, S.R. (1996). The relationship between goal orientation beliefs about the cause of sport successand trait anxiety among high school intercollegiate, and recreational sport participants. *The Sport Psychologist*.10, p.58-72.